

Dolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE DOLENJSKIH OKRAJEV

TEDNIK ZA POLITIČNA, GOSPODARSKA IN KULTURNA Vprašanja

LETI II. — STEV. 45

NOVO MESTO, 10. NOVEMBRA 1951

CETRTLETNA NAROCNINA 75 DIN

IZHAJA VSAKO SOBOTO

Občinski ljudski odbori v novomeškem okraju

Okrajni ljudski odbor Novo mesto je svoječasno že izdelal predlog, o katerem smo pisali tudi v našem listu, da bi se namreč sedanjih 40 krajevnih odborov združilo v 27 občinskih ljudskih odborov. Ker pa je treba pri bodočih teritorialnih edinicah upoštevati predvsem njihovo gospodarsko moč, naj bodo bodoče občine v finančnem pogledu popolnoma samostojne, se pravi: poslovati bodo morale na gospodarskem računu iz lastnih dohodkov, se je počazalo, da so nekateri po prejšnjem predlogu predvideni občinski odbori še vedno presibki.

Okrajni ljudski odbor je predlog za združitev ponovno pretresal skupno z odborniki krajevnih odborov, s predstavniki množičnih organizacij in v volivci ter prišel do zaključka, da bi bilo v okraju po združitvi le 15 ali morda večjemu 18 občinskih odborov. Bodoči občinski odbori, za katere je predlog dokončno že osvojen, bi bili:

Občina Brusnice bo obsegala področje sedanjega krajevnega odbora Gabrje, Brusnice in del KLO Smolenja vas. Skupna površina 2317 ha in 2125 prebivalcev. Občina Dol. Toplice obsegata področje krajevnih ljudskih odborov Dol. Toplice in Podturen s površino 10.634 ha in 2.267 prebivalcev. Občina Dvor obsegata področje krajevnih odborov Dvor in Ajdovec. Skupna površina zemelje 6382 ha in 2017 prebivalcev.

Občina Hinje bo obsegala v celoti krajevni odbor Sela—Hinje in Ratje. Skupna površina 4782 ha in 1608 prebivalcev.

Občina Mirna peč obsegata v celoti sedanje krajevne odbore Mirna peč, St. Jurij, Globot in del Karteljevega. Skupna površina zemelje 5230 ha in 2982 prebivalcev.

Občina Novo mesto obsegata MLO Novo mesto, del KLO Smolenja vas, del KLO Smihel in del KLO Ločna. Skupna površina zemelje 2154 ha in 7170 prebivalcev.

Občina Orehotica obsegata v celoti sedanji KLO Orehotica, del KLO Gradišče in del KLO Smarje. Površina zemelje 1900 ha in 1262 prebivalcev.

Občina Prečna—Ločna s sedežem v Bršlju obsegata sedanji KLO Prečna, Ločna, Kamence, del KLO Karteljevo in del KLO Straža. Površina je 3139 ha z 2238 prebivalci.

Občina Teška voda. Sem bi spadale vasi sedanjih KLO Stopiče, Podgrad in Dolž. Zelja prebivalcev KLO Podgrad in Dolž je, da bi se občina imenovala

Na Gorenjih Lazah so odkrili spominsko ploščo

V četrtek, 1. novembra 1951, je Okrajni odbor Zvezze borcev iz Crnomelja odkril spominsko ploščo devetnajst padlim borcem Prve belokranjske partizanske čete, ki so 2. novembra 1941 padli v boju z italijanskimi vojaškimi oddelki na Gorenjih Lazah. Poleg domačinov in svojcev nekaterih padlih so se spominske svečanosti udeležili tudi zastopniki ljudske oblasti in okrajnih komitejev iz Crnomelja in Novega mesta. Sodeloval je častni vod črnomeljske posadke in mestna godba iz Crnomelja. Milan Šimec, predsednik MLO Crnomelj in eden izmed redkih preživelih iz borbe na Lazah je ob 10. uri začel spominsko slvesnost, nakar je njegov bojni tovarš iz iste borbe, Košir Franc, predsednik OLO Crnomelj, v daljšem nagovoru obnovil spomin na prvo belokranjsko partizansko četo in podrobno orisal pohod, na katerega se je belokranjska četa na poziv Glavnega poveljstva odpravila zadnje dni oktobra 1941 in boj te čete na Gor. Lazah.

Po Koširjevem govoru je godba zaprla žalostnik, nakar sta dve pionirki deklamirali prigodni pesmici. Sledilo je polaganje vencov zastopnikov oblasti in množičnih organizacij, nakar se je žalni zbor razšel.

Spominska plošča je vzidana v samostojno stojecu spomeniku v obliki grba Osobodilne fronte. Vendar bi bilo treba v takih primerih posvetiti več pažnje za točnost podatkov na plošči. Že v naslovu je napaka, ker je zapisano, da so spodaj navedeni padli v boju 1. in 2. novembra 1941, medtem ko bi moralno bitti pravilno le 2. novembra.

Pri imenu tovarša Kovacića iz Gradača je vklesano napačno ime Franc, namesto pravilnega Anton. Neznani borec furlanske narodnosti, ki se je borcem priključil, je označen samo z besedami Furlan neznanega imena, čeprav je znano vsaj njegovo rojstno ime Bruno in bi bilo treba vsaj tega vklesano v ploščo. Prav tako je napačno vklesano ime pri priimku delavca iz Gradaca Kranjac Pavla, ki je zapisano v ženski namesto v moški obliki.

Vse te napake smo našeli samo zato, da opozarimo druge, da bi v podobnih primerih z večjo skrbnostjo pravili napis, pri spomeniku na Gorenjih Lazah pa se bodo te napake zlahkoto popravile. Sicer smo pa mnenja, da je spomenik le začesen, ker jo na kraju, kjer sta v boju z okupator-

Teška voda in da bi bil tam tudi sedež nove občine in ne v Stopičah. Skupne površine bo imela 6993 ha in 3377 prebivalcev.

Občina Straža obsegata teritorij sedanjega krajevnega odbora. Ime 2654 ha površine in 2027 prebivalcev.

Občina Škočjan obsegata KLO Škočjan, Dobrava, Zagrad in del KLO Zbure. Ime 4781 ha zemlje in 2946 prebivalcev.

Občina Smarjeta obsegata sedanji KLO Smarjeta, Smarješke toplice in del KLO Zbure. Skupna površina zemelje 2711 ha in 2132 prebivalcev.

Občina Smihel pri Novem mestu obsegata ves dosedanji krajevni odbor Birčna vas in del KLO Smihel. Skupna površina zemelje 3548 ha in 2143 prebivalcev.

Občina St. Jernej obsegata sedanji krajevni odbor St. Jernej, Smarje, Prekopa, Zameško in del KLO Gradišče. Skupna površina zemelje je 7456 ha in 5575 prebivalcev, torej za mestno največja občina po številu prebivalstva.

Občina St. Peter obsegata sedanji KLO St. Peter in del KLO Smolenja vas. Ime skupne površine 2294 ha in 1450 prebivalcev.

Pred združitvijo občinskih ljudskih odborov na Kočevskem

Predmet mnogih razpravljanj na se-stankih volivcev, frontovcev in ostalih množičnih organizacij v kočevskem okraju je te dni sprememb v združevanju dosedanjih krajevnih ljudskih odborov v nove občine. Upravna razdelitev predvideva 28 občinskih ljudskih odborov. Delitev krajev na Številne KLO je bila v prvem času po vojni vsakakor nujna in pravilna; delo samo jo je narekovalo. Prav tako pa je sedaj združevanje manjših ljudskih odborov, ki nimajo pogovor za razvoj v močne gospodarske zaokrožene celote, razumljivo in naraven pojav v nadaljnji rasti naše oblasti.

Poglejmo nekaj primerov iz kočevskega okraja. Maša krajevna odbora Trava in Podpreksa z nekaj sto prebivalci in svojimi vasmib bi pred leti nikakor ne mogla imeti enega odbora. Kraja sta v vojni veliko trpela. Gospodarstvo je bilo nihelj; potrebnova jima je bila oblast, ki je lahko posredoval ljudem pomor v vseh drobnih primerih in poenostosti. KLO Trava in Podpreksa sta v preteklih letih prav gotovo bolj pomagala svojim ljudem, kar bi jim en sam odbor. Podpreksi se je priključila tudi nekoč močna gospo-

darska vas Draga, ki je bila pred vojno središče svoje okolice. Po osvoboditvi je ostala Draga zaradi izseljenih Kočevarjev skoraj prazna in ne bi kot nekdanje središče niti pomenil okolici. V Travi in Podpreksi so prebivalci ustavili obnovljene zadruge in v vsakem kraju po eno kmečko nabavno-prodajno zadrugo. Opustošena Draga pa je v zadnjih letih vedno boli oživljala. Z naselitvijo novih prebivalcev se je dvigalo gospodarstvo kraj, rasti pa je začelo počasi tudi kulturno-prosvetno in ostalo politično življenje. Draga zavzema vsi bolj svoj pomem kot naravnno središče svoje okolice, tako da so prebivalci v zadnjih mesecih že večkrat sami načeli vprašanje o združitvi teh krajev v nov, močan krajevni odbor s središčem v Dragi.

Sodražica je naravnno in močno gospodarsko središče skoraj polovice ribniške doline. V mejah bivše podraške občine je zdaj pet KLO: vsi so majhni v obsegu, gospodarsko pa močno navezani na Sodražico. Prebivalcem vasi Gora, Zigmarje, Zamosteca, Vinc, Zapotoka in Gorjnjih lazov se zato ni bilo težko odločiti za zopetno združitev teh krajev v nov občinski ljudski odbor s sedežem v Sodražici. K sosednji Ribnici pa bi se pridružil KLO Šušje z vasmili Slatnik, Zlepčič in Šušje. Upravna razdelitev ribniške doline bo s tem lepo zaokrožena.

Na področju KLO Stara cerkev, Nemška loka in Mozelj, ki predstavljajo okolico mesta, predvidevajo močan občinski odbor Kočevje-ekolica s sedežem v Kočevju; novi odbor bo trdno povezal okoliške vasi Kočevja v močno gospodarsko celoto.

Takže bili — samo v grobih obrisih podane — nameravane spremembe v

razdelitvi občinskih odborov v kočevskem kraju. Večina ostalih KLO bo obdržala meje svojih dosedanjih področij. V prid novopredvidenim občinskim ljudskim odborom govor predvsem krajevna gospodarska povezanost, vprašanja živilstva, zdravstva in kar je najvažnejše — želje ljudstva, da se z zmanjšanjem števila KLO zmanjšajo tudi bremena za dosedanje Številni administrativni aparati. Denar, ki je bil dosegel namenjen v te svrhe, bo v prihodnje koristno naložen v komunalne potrebe krajev, različne gradnje in podobno. Karel Oražem

razdelitvi občinskih odborov v kočevskem kraju. Večina ostalih KLO bo obdržala meje svojih dosedanjih področij. V prid novopredvidenim občinskim ljudskim odborom govor predvsem krajevna gospodarska povezanost, vprašanja živilstva, zdravstva in kar je najvažnejše — želje ljudstva, da se z zmanjšanjem števila KLO zmanjšajo tudi bremena za dosedanje Številni administrativni aparati. Denar, ki je bil dosegel namenjen v te svrhe, bo v prihodnje koristno naložen v komunalne potrebe krajev, različne gradnje in podobno.

Tudi v trebenjskem okraju v teh tednih živahnih razpravljaljo o nameravanih spremembah upravne razdelitve. Na Čatežu so precej razpravljali o pomembnih nalogah svetov in komisij državljancov. Povečati bi bilo treba šolske prostore oziroma prekrbeti nove. Sklenili so, da se obnovi Urbančičeva hiša, ki bo služila tudi kmetijski zadrugi. Ljudje so za ustavitev krajevne mesarije, kjer bi kupovali lahko meso tudi prebivalci s Primskovega. V načrtu imajo že vodovod, čeprav vedo, da bodo težave z napajanjem potrebnega materiala. Vodovod pa bo služil tudi Razborju in Dolenci vasi. Odbor ima dobro povezano z organi Ljudske milice, ki sodelujejo tudi pri reševanju gospodarskih nalog kraja. Krajevni odbor popravlja napake, ki so se vrnile pri odločjanju obveznih odkupov žita za leto 1952. Marsikateremu kmetu so znižali oddajo z ozirom na velikost zemlje. Marijša Mlakar pa odbor navzlio prošnji ni mogel podeliti podpore, ker ima toliko kmetije, da se lahko preživlja. A. Z.

Kdor se z Mokronajzjem brati, nima kaj sejati... No, starci pregovori so včasih dobrji in marsikaj povedo: v nekaterih je tudi precej hudomušči, pa tudi krajevne nagajivosti. Ali so v Mokronagu res tako samisvoji, da Bistričani ne bi mogli k njim v nov, skupen močan občinski ljudski odbor? Za priključitev k Mokronugu prvič namesto v Bistrici ni bil nihelj. Vasi Prelesje, Bistrica, Gor. Jesenice se bodo priključili k St. Rupertu. Prav gotovo bodo tudi že Bistričani razpravljali o mejah svoje oblasti in se pogovorili, kje se jim obeta najboljši razvoj. V majhnem, gospodarsko nerazvitem kraju sami ne bodo mogli naprej. A. Z.

Tudi v trebenjskem okraju v teh tednih živahnih razpravljaljo o nameravanih spremembah upravne razdelitve. Na Čatežu so precej razpravljali o pomembnih nalogah svetov in komisij državljancov. Povečati bi bilo treba šolske prostore oziroma prekrbeti nove. Sklenili so, da se obnovi Urbančičeva hiša, ki bo služila tudi kmetijski zadrugi. Ljudje so za ustavitev krajevne mesarije, kjer bi kupovali lahko meso tudi prebivalci s Primskovega. V načrtu imajo že vodovod, čeprav vedo, da bodo težave z napajanjem potrebnega materiala. Vodovod pa bo služil tudi Razborju in Dolenci vasi. Odbor ima dobro povezano z organi Ljudske milice, ki sodelujejo tudi pri reševanju gospodarskih nalog kraja. Krajevni odbor popravlja napake, ki so se vrnile pri odločjanju obveznih odkupov žita za leto 1952. Marsikateremu kmetu so znižali oddajo z ozirom na velikost zemlje. Marijša Mlakar pa odbor navzlio prošnji ni mogel podeliti podpore, ker ima toliko kmetije, da se lahko preživlja. A. Z.

V St. Janžu je velika potreba po delovni sili v rudniku. Pri novih odkrivalnih delih bosta Šentjanškemu rudniku pomagala tudi rudnik Zagorje in Trbovlje. Premalo pa razpravlja KLO St. Janž o gospodarskih nalogah, ki jih v tem rudarsko-kmečkem kraju ni malo. — V Tržišču so na odboru razpravljali o nekaterih delih osterških mlinarjih, ki skupino kmetov. Od koruze ne bodo več pobirali mlinarske merice, postavili pa bodo nove cene za mletje. Kmetje so posejali letos 7% žita več kakov lani; setev je skoraj do 90 odstotkov zaključena. Slabše pa je z avki; niso jih še izterjali. Sklenili so, da bodo tudi to uredili s pomočjo vseh odbornikov.

Klub temu, da se je lepo svečanosti udeležilo toliko ljudi, pa je bilo med njimi razmeroma malo članov domače organizacije ZB. Nekateri teh so smatrali za bolj važno udeleženje na lovnu, kakor pa da bi s svojo prisotnostjo podstavili spomin padlih strpiteljev in casa NOB.

P. H.

SPOMENIK ZRTVAM NOB V STAREM TRGU

Na pokopališču v Starem trgu so svojim padlim borcem v ostalih žrtvah in NOB poševali skupen spomenik. 1. novembra je bil spomenik sčaven danes odkrit. Gančiv govor je imel pred spomenikom tovariš Jurij Grdin, mlinarji pa so oddali v spomin žrtvam tri častne salve. Moški pevski zbor pod vodstvom pevcev Jožeta Smalejca je zapel pesem »Zrtvam«, nakar je bil spomenik odkrit.

S. J.

Rudarji v Kanižarici pozdravljajo nove gospodarske ukrepe

V preteklem tednu so kanižarski rudarji na množičnem sestanku svojega kolektiva razpravljali o novem finančnem sistemu, katerega jih je podrobno obrazložil predsednik Izvršnega odbora OLO Crnomelj, tovarš Franc Košir. Med živahnim razpravljanjem so rudarji dokazali, da pravilno razumejo vse nove gospodarske ukrepe in da jih z veseljem obvezajo.

Ob tej priliki so bila svečano izročena tudi odlikovanja, ki jih je trem kanižarskim rudarjem podelil Prezidij Ljudske skupščine FLRJ. Z medaljo dela so bili odlikovani kopač Jože Gešelj, kopač Leopold Mirkil.

Kolektiv je na sestanku sklenil, da bo z ozirom na velike potrebe po prenemu in na čast praznika JA delal v nedeljo, 28. oktobra. Rudarji so obvezni izpolnilni. Preteklo nedeljo so presegli s prostovoljnim delom dnevno proizvodnjo

premoga za 27 odstotkov in s tem znova potrdili svojo pripravljenost za uredniševanje planskih nalog.

F. K.

Osvobodilna fronta v kočevskem okraju pred volitvami novih odborov

Okraini odbor OF v Kočevju je na svoji seji dne 30. oktobra sprejel naslednjo resolucijo:

»Okraini odbor OF je sklenil, da bodo v kočevskem okraju volitve novih voških odborov OF v mesecu novembra, zaključene pa bodo do 15. decembra.

Volitve naj bodo odraz politične zavesti članov Frante. Članstvo naj izvoli v nove odbore najboljše člane, ki bodo dejansko delati na utrjevanju OF kot najmožnočnejše in osnovne politične organizacije s slavnostno preteklostjo, ki je v najtežjih dneh zdogovine slovenskega naroda povedla ljudstvo v boj in v njem pod vodstvom Partije tudi zmaga.

Prav takšno in še pomembnejšo vlogo pa mora odigrati OF v sedanjem času; usmerja naj delovne ljudi, jih nenehno usposablja, krepi v njih revolucionarno zavest in borbenost, ki jo je imela v času NOB. Bori naj se odločno proti vsem, ki hočejo našim narodom slabu.

Člani Frante, predvsem pa voški odbori OF, morajo biti nenehno budni proti vsem sovražnim vplivom kominformovcev, posebno pa protijudskih duhovnikov, ki hočejo izkorisciti verska čustva ljudi, delajo proti ljudski oblasti z namenom, da bi oživeli star, preživel družbeni sistem in z njim vred belogradizem, ki je napravil pod vodstvom reakcionarnih duhovnikov samo v kočevskem okraju politiko gorja, da tega ne bomo nikdar pozabili. Plod dela bale garde v okraju Kočevje je 1794 požganih hiš v vrednosti 45 milijonov dinarjev; od črne roke je bilo umorjenih, postreljenih ali pa je umrlo v raznih taboriščih čez 1000 ljudi, za svoboščino pa je padlo nad 700 partizanov in partizank. Prebivalstvo kočevskega okraja se živo zaveda, da vsega tega gorja ne bi bilo, če ne bi bilo protijudiske duhovštine – organizatorja bale garde in črne roke.

Prav zaradi tega voški odbori OF ne smejo dopustiti, da bi taki ljudje, ki nimajo moralne pravice vzgajati naše mladine in jo zastupljati, nadaljevali s svojim protijudskim delom. To naj imajo VO OF stalno pred očmi, posebno pa oni v Sušah, Jurjevici, Fari itd.

Nove oblike dela zahtevajo pestrejšo ustvarjanje in izrazito ideološko politično delo v VO OF, ki naj postanejo nehnji tolmač vseh naših uredov, gospodarskih ter ostalih izprememb, ki naj se borijo proti napakam, jih sporočajo KLO in ki naj postanejo ustvarjalci

javnega mnenja na vasi ter organizator splošne ljudske kontrole nad upravljanjem družbenega premoženja.

VO OF in člani Frante morajo nuditi več pomoči kmečkih delovnih zadrugam, sami naj v njih sodelujejo in se borijo proti diktiranju posameznikov v zadrugah. Posebno skrb naj polagajo VO OF KZD in KZ v Ribnici, Sodražici, Jurjevici in Loškem potoku, ker ne občutijo v dovoljni meri podprtje osnovnih frontnih organizacij.

VO OF naj v času volitev pregledajo vrste članstva in sprejmejo med člane vse državljanje, ki so vredni, da postanejo člani Frante, posebno pa mladino, ki je izpolnila 18 let. V času volitev naj ne bo niti enega člana, ki ne bi poravnal zaostale članarine, plačevanje članarine je merilo zavesti članov Osvobodilne fronte.

V jesenskem in zimskem času naj OF pomaga organizirati razne izobraževalne tečaje (kuharske, sadarske, študijske in bralne kroške) ter razne tečaje s področja kmetijstva, živinoreje in pod. Predavanja naj se organizirajo z ljudskimi univerzami, ki naj se ustanovijo v vseh večjih centrih kot v Kočevju, Sodražici, Ribnici, Loškem potoku, Fari in Osilnici.

OF se mora nenehno zanimati za razvedilo naših delovnih ljudi, jih dvigati in jim pomagati v kulturno-prosvetnem delu in iskati pomoč pri prostvenem kadru. V času volitev naj OF aktivizira slehernega člana OF in vsakega poštenega državljanina, ki sta mu pri srcu svoboda in mir, da bo dal od sebe vse napore za praviti domovino. Sleherni član OF naj se udeleži občnega zbora članstva OF, kjer bodo tudi volitve v VO OF. Tu naj se vsak član OF opredeli in počaka svoje delo.

Volitve naj se opravijo na svečan način in naj bodo dokaz, da smo pravljenci varovati svobodo in jo čuvati pred vsakim napadalcem, pa naj pride od katerekoli strani.

Pokažimo našim prijateljem in sosednjim našim narodom, da stojimo neomajno na strani pravice, ki jo tako junaško zastopa naše državno vodstvo na snotraj in v mednarodnih odnosih. Dokažimo z dejani, da smo verni si novi in hčere naše domovine!

OKRAJNI ODBOR OF V KOČEVJU

Častne naloge metliške Zveze borcev

Zveza borcev v Metliki je imela 27. oktobra letni občni zbor, na katerem so člani izvolili nov odbor ZB, nadzorni odbor in delegato za okrajsko konferenco ZB.

Navzite nedeljnosti nekaterih članov starega odbora je bilo v preteklem letu v delu metliške organizacije ZB marsikaj storjenega. Tako je poročal predsednik organizacije. S pridržitvijo so člani ZB precej povečali znesek za postavitev spomenika padlim borcem, gasilsko društvo v Metliki pa je tudi prispevalo 10.000 dinarjev. Za spomenik je dosegel zbranih že 124.000 dinarjev.

Člani ZB so sklenili, da bodo dol spomenik takoj v delo. Določili so tudi prostor,

CENE PRAŠIČEM NADALJE PADAJO

Medtem ko so v preteklem tednu ponujali na novomeškem živinskem trgu prasiče še po 125 in 130 din za kg žive teže, pa cena na hrvaških tržiščih nadalje pada. V Varaždinu in okolici so v zadnjih 14 dneh cene občutno padile.

Kmetje ponujajo prasiče po 100 do 120 dinarjev za kg žive teže; v zadnjih dveh tednih so se cene torek znižale že za 90 do 80 din pri kilogramu. Ponudbe prasičev so na Hrvaškem letos izredno velike.

R. F.

kjer bo stal spomenik, živ spomin in zahvala 70 padlim borcem in žrtvam, ki jih je dala Metlika za osvoboditev. – Letos je ZB v mestu podejala spomenike ženam in starešini padilih. Za odlikovanje je bilo predlaganih 82 tovarišev in tovaršic. Ob zdogovinski obletovi vstajne slovenskega ljudstva je sodelovalo 40 članov ZB v partizanskem početu na Suhor.

Da bo spomenik postavljen vsaj do 1. maja 1952, bodo člani ZB pridržili se več priselitev, med njimi tudi zavabo na prehodno starego leta v novo leto. Z vsemi možnimi bodo sodelovali tudi pri izpolnitvi partizanskega oddelka v bolkarščanskem muzeju.

Rossna pomaničljivost ZB v Metliki je dejstvo, da je komaj 50% takih, ki imajo vse pogone za sprejem v vrste ZB, včasih. Novi odbor bo poskrbel, da se članišči čimprej uredi, kakor tudi za organizacijske urtev ZB in njeni povezavo z ostalimi organizacijami in ljudskim odborom.

M. Montez. »Ona je bila moja zvezda vodnica in je bila moja umrla morem umrli tudi ja.« Je zapisal nešrečni ljubljenec in se poslovil s sveta. Znano igralko Mario Montez, kateremu smo videli v filmu »Ali Baba in 40 razbojniki«, je nedavno zadel kap, ker se je zaradi shuščevalne kure kopala v preveč vroči vodbi za lepoto in vltivo linijos zdrževalo damicem torek tudi – smrt.

Motorna ladja »Slovenija« je priplula iz Amerike. Na Beko je pripravila iz ZDA najmodernejsi rentgenski aparat za bolnišnico Risiu. V Crni gori, vollo iz zapuščene Vasa Cukovića, ki je v Ameriki zapustil vedno imetje svojim semečancem v Risiu. »Slovenija« je priplula tudi 270 ton časov-

metrov lesa itd. Ni lepo od njega, da je skupaj člane komisije na licu mesta presepti s tem, ko je naštel, da je do sedaj prejel le 3000 kom. zidne opake brez cementa, nekaj malejšega lesa itd. Če bi tov. Sluga ta material izkoristil na starih temeljih hiše, bi danes imel stanovanjsko hišo, boljšo od prejšnjega, ki je bila delno zidana, delno lesena, na istem mestu kot prej hlev v drugo. Namesto tega pa si je zgradil veliko poslopje, kjer ima kleti, hlev, prostor za seno, v ozov in ostalo opremo, kar je napredno za gospodarenje, toda ta material je bil namejem le za obnovno hišo, kar bi z materialom, ki ga je dobil, v vsejem delu tudi obnovil.

Poleg tega pa še vedno ostaja brez notoči večje stvello tovaršev, ki so bili od fizičnega populaciona opustošeni in še danes stanjujejo po zidanih itd. – n. pr. Janež Franc v Ljubljani in več veliko stvello zaušnjih tovarišev, ki pomoči se niso prejeli: o njih bo komisija vodila radnje v bodobi.

Komisija za dodeljevanje pomoči vojnim oskodovanec pri Okt. odboru Novo mesto.

V POČASTITEV 10. OBLETNICE JA V ŠESTMESEČNEM TEKMOVANJU

Mestna organizacija PLZ v Novem mestu ne bo zadnja

Ceprav dokaj prebivalstvo še ni seznameno s pomenom in delom Proleterske zaščite in soperav se tečajev se tečajev je bilo v času šestmeseca tekmovanja več praktičnih lokalnih vaj za posamezne mobilne enote v svrhu boljšega uporabe kadr. Pokazalo se je, da je tak način vaj na najbolj primeren, ker se člani enot seznavajo s praktično uporabo tehničnih sredstev. Veliko potrebni pri tečajih je praktičnih vajah je redno nujna vojaška komanda.

V bodobo bo treba pri organizaciji in delu proleterske zaščite in Novem mestu se več sodelovanja z možnimi organizacijami in ljudskim odborom. Mislimo, da bi moralo slediti bolj zanimati za delo organizacije za vse mobilne enote: splošna strkovna izobrazba kadrov in organizacija hranil protijedilskih zaščite. Vas sprejeti obvezate s oblike še predčasno izpolnjene. Posamezno pa je odbor poskrbel na organizacijo hranil protijedilskih zaščite. Na vseh terenih v mestu bi bili prirejeni v to svrhu posebni tečaji in predavanja. Prav dobro so ti tečaji uspešni v I. in II. terenu. Boljši bi bila lahko tečaja v Zabli vasi in Brailjnu.

14 različnih tečajev, katere je obiskovalo preko 350 ljudi. Večina teh je uspešno

končala eden ali drugi strokovni tečaj. Pošenovno veliko zanimanje je bilo za saniteto-zaščitni tečaj. Poleg tečajev je bilo v času šestmeseca tekmovanja več praktičnih lokalnih vaj za posamezne mobilne enote v svrhu boljšega uporabe kadr. Pokazalo se je, da je tak način vaj na najbolj primeren, ker se člani enot seznavajo s praktično uporabo tehničnih sredstev. Veliko potrebni pri tečajih je praktičnih vajah je redno nujna vojaška komanda.

V bodobo bo treba pri organizaciji in delu proleterske zaščite in Novem mestu se več sodelovanja z možnimi organizacijami in ljudskim odborom. Mislimo, da bi moralo slediti bolj zanimati za delo organizacije za vse mobilne enote: splošna strkovna izobrazba kadrov in organizacija hranil protijedilskih zaščite. Vas sprejeti obvezate s oblike še predčasno izpolnjene. Posamezno pa je odbor poskrbel na organizacijo hranil protijedilskih zaščite. Na vseh terenih v mestu bi bili prirejeni v to svrhu posebni tečaji in predavanja. Prav dobro so ti tečaji uspešni v I. in II. terenu. Boljši bi bila lahko tečaja v Zabli vasi in Brailjnu.

R. P.

DOMA IN PO SVETU

Stevilo živine v Rusiji in Združenih državah Azerbajdžan, kažejo, da ima Rusija mnogo manj živine kot je imajo v ZDA. Po ocenah je imela Rusija letos spomladi 57 milijonov glav goveje živine in 21 milijonov prasičev. V Združenih državah Amerike pa so imeli 74 milijonov glav goveja in 65 milijonov prasičev. Veliko več pa imajo v Rusiji ovac: računajo da jih imajo 99 milijonov. Američani pa 31 milijonov.

Ljubezen, bušanje, plin in srčna kap, čuden naslov, kajne! Odgovarja pa čudni, vesakor nevaskdanji dogodivščini, ki se je pripravila v Parizu. Nek mlad student se je poslovil od sveta tako, da je odpril pipa s plinom in se v njem zadusi. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da je ga prevezel za bolesnika smrtno znanje filmske igralke Marie Montez. »Ona je bila moja zvezda vodnica in je bila moja umrla morem umrli tudi ja.« Je zapisal nešrečni ljubljenec in se poslovil s sveta. Znano igralko Mario Montez, kateremu smo videli v filmu »Ali Baba in 40 razbojniki«, je nedavno zadel kap, ker se je zaradi shuščevalne kure kopala v preveč vroči vodbi za lepoto in vltivo linijos zdrževalo damicem torek tudi – smrt.

Motorna ladja »Slovenija« je priplula iz Amerike. Na Beko je pripravila iz ZDA najmodernejsi rentgenski aparat za bolnišnico Risiu. V Crni gori, vollo iz zapuščene Vasa Cukovića, ki je v Ameriki zapustil vedno imetje svojim semečancem v Risiu. »Slovenija« je priplula tudi 270 ton časov-

metrov lesa itd. Ni lepo od njega, da je skupaj člane komisije na licu mesta presepti s tem, ko je naštel, da je do sedaj prejel le 3000 kom. zidne opake brez cementa, nekaj malejšega lesa itd. Če bi tov. Sluga ta material izkoristil na starih temeljih hiše, bi danes imel stanovanjsko hišo, boljšo od prejšnjega, ki je bila delno zidana, delno lesena, na istem mestu kot prej hlev v drugo. Namesto tega pa si je zgradil veliko poslopje, kjer ima kleti, hlev, prostor za seno, v ozov in ostalo opremo, kar je napredno za gospodarenje, toda ta material je bil namejem le za obnovno hišo, kar bi z materialom, ki ga je dobil, v vsejem delu tudi obnovil.

Poleg tega pa še vedno ostaja brez notoči večje stvello tovaršev, ki so bili od fizičnega populaciona opustošeni in še danes stanjujejo po zidanih itd. – n. pr. Janež Franc v Ljubljani in več veliko stvello zaušnjih tovarišev, ki pomoči se niso prejeli: o njih bo komisija vodila radnje v bodobi.

Komisija za dodeljevanje pomoči vojnim oskodovanec pri Okt. odboru Novo mesto.

ALI NE BI V TREBANJSKEM IN KOČEVSKEM OKRAJU POHITELI?

Kočevski okraj je do 27. oktobra dosegel 75 % odkupa belih žit. Nekateri KLO navzliec izredno nizkim obremenitvam do takrat še vedno niso začeli od kupovati žita, kot n. pr. Banja Loka, ki ima obvezne 450 kg, Kočevska Reka z 240 kg, Kuželj z 200 kg in Koprivnik s 50 kg obveznosti. Čas bi bil, da tudi kočevski okraj zaključi odkupovanje belih žit.

V trebanskom okraju so z odstotki opravljene naloge precej na boljšem – do zadnjega oktobra so izpolnili že 95 % obvezne. Zaostale količine belih žit bodo kmetje nadoknadiли z oddajnimi krompirja in koruze v predpisani razmerju.

GOSTINSKO PODJETJE KOČEVJE

vabi cenjene goste, da obiščijo obrate

gostilno »ROG«

gostilno »PRI LOVCU«

gostilno »PRI KMETU«

gostilno »PUGLED«

restavracijo »KOLODVOR«

Prepričajte se o naši hitri in vladni postrežbi! UPRAVA

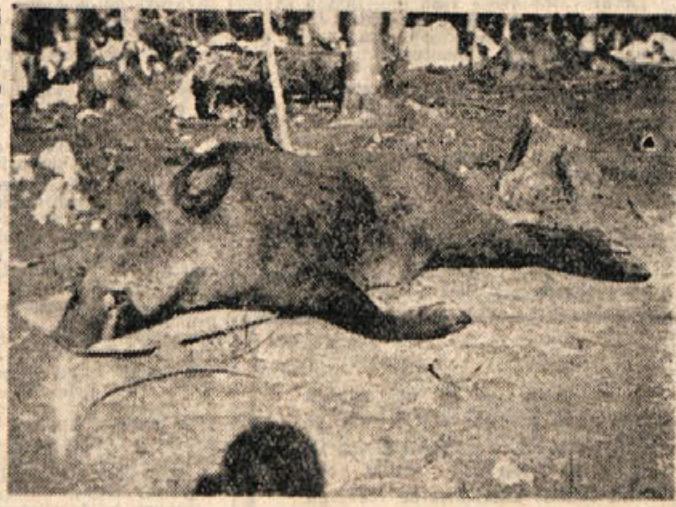


v Ameriki so se tihotapeč ukvarjali z vprašanjem, kako bi v tihotapeči čim boljšo alkoholno piščico, ki bi jih bilo mogoče redčiti čimbol, ne da bi zaradi tečajev bile preveč plehek. Pri redčenju je piščica izgubila svojo ostrost, zato so začeli iskati sredstvo, ki bi dalo žganju ogrevitost. Poskusili so z odvarkom parrike, ki je pa kajal piščico. Končno so začeli uporabljati strup

Divjačina v kočevskih gozdovih

V prostornih kočevskih gozdovih kraljuje še veden mnogo raznovrstne divjačine. V večjih množinah se klatijo tolpe volkov, ki so se zaredili zlasti med vojno, ko so se semkaj pritepli volkov iz Like. Mnogo jezje povzročata zverjad zlasti našim lovcom, saj dela ogromno škodo med plemenito divjadijo. Volkovi podavljajo nemajhno število srn, košut, jelenovitd. (ves prirastek »grze, kakor pravijo lovci, kaj radi se pa volkovi lotijo tudi malih bosanskih konjičev, ki po raznih revirjih kočevskih gozdov prenašajo les. Seveda izgine tudi marsikatera ovca s paše in tudi kak pes postane plen volčjega žrela. Za zatiranje te škodljive zverjadi organizira Uprava državnih lovišč v Odboru za pokončevanje volkov na Kočevskem skupne pogone. Lovci Uprave državnih lovišč v Kočevju so pokončali letos že 8 volkov (uničujejo jih tudi s strupom). Izkušnje so pokazala, da je več uspeha pri individualnem lovku kakor pri skupnih hajkah, kjer je plen bolj redek. Za čim uspešne pokončevanje volkov so razpisane lepe nagrade — za ubitega volka dobiš 5000 din. nagrade, za oddano kožo pa še posebej tisočaka.

Kakor volčja bratovščina so osvarjeni tudi divji prasiči, ki tudi še v velikih množinah strašijo po Kočevskem, kjer najdejo zatočišča in dovolj skrivaljč v raznih šikarah in nepreglednih puščavah. Tu najdejo za svojo prehrano tudi želod in žir, v največjo nesrečo naših kmetovalcev pa delajo neprečnejivo škodo po polju, kjer odzirajo



Divji prasiči, ustreljeni v revirju Uprave državnih lovišč v Kočevju

OGLAŠUJTE
V »DOLENJSKEM LISTU«

Od ženskih nogavic do ladijskega oklepa

»Ah, ko bi jih imela...« Kdo ga ne pozna, presunljivega in toplega vzdaha naših žena, hčerja in dekle, kadar stope pred izložbami in jim pogledi uhajajo k tankim, prozornim nogavicam iz nylona (njalon)? Vleče jih praktična in propagandna plat, odbija pa ceno; »nylonke« zvečer samo potegneš skozi vodo in zjutraj spet natakanš. Mnoge jih nosijo mesece in mesece, ne da bi jim pokazale šivanko in nit. Vleče seveda tudi same ime; v kratkem bodo v Ljubljani izdelali precej tisoč parov nylon nogavic in se bo marsikateri že lahkoh v kratkem času izpolnila. Cena? No, kakor ostale: ravnala se bo po ponudbi in povpraševanju...

V oktobru 1938. leta je ameriška delniška družba Di Pon prijavila iznajdbo novega materiala — nylona. Takrat seveda še niso vedeli, da se bo nylon v nekaj letih razširil po vsem svetu in služil za izdelovanje številnih praktičnih predmetov. Svojo pot pa je nylon nastopil kot — ženska nogavica. Delniška družba Di Pon izdeluje zdaj na leto »sam« po — 531 milijonov parov nylon nogavic...

V zadnjih mesecih smo opazili v domači modi nove dežne plašče — bele, modre, zelene in še drugačne. Izdelek nove moderne tovarne plastičnih mas pri Splitu je obogatil naš trg: »Jugovinil« izdeluje nylon podobno plastično maso — polivinil. Dežni plašči, zbrane ščetke, umetno usnje, najboljše ribarske vrvice, torbice, umetna vlakna za najrazličnejše predmete v gospodinjstvu, industriji, zdravilstvu, obrti in podobno, vse to nam ponuja nova tovarna. Plastične mase osvajajo svet.

Kadar vidimo nylon nogavice, si ne moremo pustiti nečesar, kot pačevino tanko tkivo. Tak je nylon. Od prozornega, mične noge ali pa nožice pokrivajočega vlakna do ladijskega oklepa iz nylona pa je prav krake korak. Ameriška mornarica je na svojih bojnih ladjah namestila zaščitne plošče iz nylona, ki je hkrati najtržiški material. »Nežni« nylon je torej lahko tudi prenosno trd.

Neko ameriško nogometno moštvo si je leta 1941 naročilo nogometne obleke iz nylona. Leta 1946 so bile te obleke še kakor nove, nosijo pa jih še danes, po 10 letih. Zavod za preizkuševanje različnega materiala v New Jerseyju je dobil nekoga dne preprogo iz nylona. Stroj, ki se vrti z veliko naglico in udarja na blago kakor korak, je pri 75.000 obratih raztrgal navadno volneno preprogo v cunje, preprogo iz nylona

korazo, krompir, oves, pšenico in druge poljske pridelke.

Uspesen lov na divje svinje je mogič jeseni, ko odpade listje in preko zime. Posamezni lovci so letos na Kočevskem postreljali ali pa pokončali nad 50 teh mrcin. Kmetje jih ponoči odgovajojo od svojih njiv zognjem ali jih na kak drug način zastrašujejo. Tam, kjer so urejeni in čisti gozdovi, ni div-

jih prasičev. Življenje jim je omogočeno le po neprehodnih zaraščenih gmajnah.

Maloštevilnejsa je postala v zadnji dobi stanovnika kočevskih gozdov lisini. Njen zarod uničuje neka bolezen, precej pa so jih pokončali tudi lovci, ko so nastavljali stup volkovom.

Redkejši gost kočevskih gozdov je še kosmatin medved. Uprava državnih lovišč, katere namen je, da se ohranijo redki primeri plemenite divjadi, je ukrenila potrebno, da medved ne izumre in ga je popolnoma zaščitila. Pod jesen polagajo tudi potrebno hrano.

Jeleni so rod, ki se na kočevskih tleh zelo počasi množi, ker ga uničujejo požrešni volkovi. Sedaj se nasejajo jelenjad od Snežnika preko ribniškega predela do roških gozdov. Srna še oživlja kočevske gozdove po vseh predelih, toda tudi njen prirastek nevarno dušijo volkovi in odzirajo plen lovcom.

Plemenito divjad nameravajo na Kočevskem pomnožiti z novimi vrstami, ki jih sedaj tu še ni. Naseliti mislijo danjeka in muflona (divjo ovco).

Od ostale divjadi domujejo v kočevskih gozdovih še jazbeci, dibruri, kune in pod., od ptic roparje pa kraljici, ščaja, sraka, vrana itd.

Kakor v drugih kulturnih državah hočejo sedaj tudi na Kočevskem uredit vzorno lovišče, kamor bi lahko povabili tudi diplomatske predstavnike tujih držav. Kočevska naj bi postala vzorno urejeno državno lovišče in naj bo rezervoar divjadi, ki se bo pozneje razmnoževala še v druga lovišča. -ap.

Prezadnjini Dolenjski list in Slovenski poročevalci z dne 27. okt. 1951 sta se spomnili umora znanega in splošno priljubljenega naprednega belokranjskega kmeta Franca Speharja iz Gorice pri Sinjem vrhu. Pri roki imam prepis uradnega italijanskega poročila o tem zločinu, ki jasno dokazuje, da so se morilci svojega zlodela natančno zavedali in ga hoteli z lažnjivim poročilom prikriti. Obenem pa ta dokument tudi pravilno ugotavlja točen dan zločina, ki je 28. in ne 29. oktober 1941.

Za Kočevjarji (»Dva ducata rdečih vrtnic«) so prišli gostovati v Novo mesto član sindikalnega gledališča iz Domžal. Vsekakor moramo samo povabiliti gorenjske goste, ki se niso ustrashili težav in pota in nam dali po dolgem času redko priliko videti, kako kulturno »dihajo Gorenjska. Taka srečanja smo doslej obojestransko zanemarjali, odslej pa bodo malone onemogočena, ker so stroški le preveliki.

Gostje so dali predstav sodobnega ameriškega avtorja Millerja, drama povojne družine: Vsi moji sinovi. Drama je res sodobna, tako po motivu kakor ostro zastavljena moralnemu problemu očeh, tovarnah, pošilje med vojno armadi pokvarjene dele za avione in tako vedenoma zakrivi smrt 21 pilotov, za krvica pa obdoži svojega družabnika. Njegov sin pilot to zve in se od sramote sam ubije, drugemu sinu, tudi oficirju, pa se ta zločin odkrije šele po vojni, le mati je ves čas slutila, in sosedi. Škoda le, da je drama precej po ameriškemu razvlečena in da nekateri vnanji dodatki oslabijo izredno močan osrednji motiv.

Navzlic takim pomanjkljivostim je pa treba poudariti, da je igra v celoti dobro uspela. Sindikalno gledališče v Domžalah resno pojmuje svojo naloge in ga moramo postaviti v vrsto prav dobre amaterskih gledališč. S.

V Novem mestu so gostovali Domžalčani

Drama je zrežiral France Lazar in ji dal tudi ustrezajoč kar bogato sceno. Režiji se pozna, da je bila spretna in tankovestna, z dobrim razumevanjem za milje ameriškega življenja in tudi za zahteve odra. Med igralci je vsekakor najbolj »zagrabila« Lazarjavo kot mati, ne le zaradi vloge same, temveč tudi zaradi resnične igralske potence. Njeno izvrstno podajanje je le včasih zmotil patos v deklamaciji in malce preveč klasicizma (kakor da je stopila na oder mati iz grške tragedije). Od moških vlog je močno presegel drugo Redenšek, dober igralec Skofic pa bil malo preveč »ležen«. Vse priznanje Mehletov (vloga Ann Deeverjeve), Škoda, da je bila včasih preveč koketna, kar ni čisto v skladu z njeni vlogi. Joe Keller pa za Ulčarja ni bil zmogljiv.

Nazvlic takim pomanjkljivostim je pa treba poudariti, da je igra v celoti dobro uspela. Sindikalno gledališče v Domžalah resno pojmuje svojo naloge in ga moramo postaviti v vrsto prav dobre amaterskih gledališč. S.

K 10. obletnici umora Franca Špcharja

uklenjena, ker zaradi zmrzlega snega nista mogla hoditi zvezana. (Arhiv CC. RR. Gruppo Lubiana, fasc. Seg. 1—15.)

Kaj nam ta akt z ozirom na omenjeno članka v listih pove in v čem ju še podkripi?

1. Spehar in Mukavec sta bila aretrirana že 27. oktobra in sta bila zaprta v kleti župnišča na Sinjem vrhu v noči od 27. na 28. oktober, ker sta bila že 28. ustreljena.

2. Aretrirala sta ju pravzaprav agenta Javne varnosti iz Črnomlja, ki sta si za spremstvo vzela kar 5 karabinjerjev in 3 vojake, kar pomeni, da je bil Spehar izdan in da so se dobro zavedali, koga vodijo.

3. Ubili so ju namerno, kar dokazuje prvotna izmišljotina o spondu, ki ga ni bilo; na karabinjersku poveljstvo XIV. karabinjerskega bataljona »Milano« v Ljubljani fonogram št. 40-8, v katerem poroča, da je prišlo istega dne zjutraj v Griblje-Gorica do spopada med karabinjerji in komunisti, pri čemer sta bila dva komunista ubita. Načačno krajevno ime Griblje gre govorito na račun znanega italijanskega nepoznavanja naših krajev in izgovarjanje njih imen, da pa je točno drugo krajevno ime in da gre za primer Franca Speharja, dokazuje na fonogramu s vinčnikom zapisana beležka, ki pravi:

»Mešana patrulja, ki jo je sestavljalo 5 karabinjerjev, 2 agenta Javne varnosti in 3 vojake pod poveljstvom (ime slabno ali skoraj nečitljivo), je vodila aretriranega Pekar Franca, starega 40 let, in Mukaveca Mihaela, težko osumljena, da sta pripadniki komunistične skupine. Ko so prišli na razpotrej Sinji vrh, so strelieli in ubili imenovana aretriranca, ki sta hotela pobegniti. Imenovana sta bila vodenja peš in ne-

pozna.

4. Ime Pekar je zopet v italijanskih učesih in ustoli pokvarjeno iz Spehar.

Tako nam Italijani z lastnim dokumentom potrjujejo lasten zločin, ki so ga izvršili nad Francem Speharjem in Mihom Mukavecem 28. oktobra 1941.

J. J.

Drobline iz dolenske popotne malhe

a iz magle je padala kiša... Bogami, kaj povečaš glavo. Janez Popotni Marbi se raje vsak teden v Dolenuču oglaša, pa ne samo vsake kvartne enkrat, me ne oni dan nič kaj prijazno pozdravljajo. Flerje Krivostego, ko sva se po »višjih enotnih cehovih vozila iz Novega mesta v Trebnjico.«

By se v verjeti, da bi se rad oglašalo redno in še obilno. Flerje, pa se ne morem. Uprava Dolenskega lista me je poslala na teren: pobirati začlostno naročnilno... Začlostna je ta služba; pridev in hišo, kjer so mi smejal, nato pa zavajali vame klobuse in omamno dišeče kose špaha ter dohajali na kopu v vinško gorico — zdaj pa mi pravijo, da me sploh ne poznajo in da niso nicesar dolžni... Potem se bolj z njimi, pa s paragrafi, stroški in z odvetnikom. Vidis, da je ta red, neredni pličenici, mitobo še zadnje hlapne skele — nato pa bom lahko samo se prebirati stare »Dolenske novice« in študijski knjiznjici...«

»Da bi jih vrag počital, zamudil, da je se jezik v rentaku Flerje. Izvelej je iz zamašene listilice potrdil ter mi ga molil pod nos, da le pogled, da končaleta imam plačano naročnilno, zato da ne potrebuje vrednosti.«

»Počakaj, kumek, in prisluhnji: sem mu dejal med Mirno pedjo in trebenščino, prestopnicu ter namignil proti sosednji klopi, kjer je zajeten možak pripovedoval nekemu suhem tole storito!«

»Karol, alaj je bilo divno! Znas, ja u avionu, nad nama sunce, pod nama magla,

nama rekli: »Ce imajo lahko Novomeščani sredi mesta na Gerdeščici, cesti svežo gnjeno. da jim ponoči in podnevi skrb za bit zrak, cemu jim ne bi prekosili!« Pa so jih poskali. Novomeščani Uredili so si podobno napravo s tekočo gnjenočico iz stranišča; po odprtju kanalu jim teče mimo piščarne KLO in LM...«

Kdar bi trdil, da nekateri ljudje v Skocjanu nimate smisla z »skupno življenje, je v briki zmotil. Le naj si ogleda ljubo sloga v družini, kjer živita dve ženi ob enem možu brez prepričil. Miroslav je čez vse! Kakor pri Kraljevem pau na Kamencu, kjer je lani celo zimo spal na enem koncu kozolca v kupu sena, na drugem koncu pa mu je odgovarjal, da si s kromplirjevo in prezganko še nihče ni nakopal revmatizma, pa tudi želodčni krivje na ko. Je suhe le še protestiral, da dobrična zaključil plodno debato tako!

»Čekaj Karlo, prvo na časiu, a posle

dem da razgovaramo...«

Da, strela ta plastični sem godel v brke, ti lahko posrediš, a »ko če da platiš. Na to mi možkar ni odgovoril; v gneži sem ga izgubil, izpred oči. Rad bi ta dan kaj napisal o Trobaničah in Trebenjih, na nisenem mož dobiti podatkov. Nek tovarš na finančnem poverjenstvu mi jih »iz principa« ni hotel dati, pa sem se odločil, da bom n. pr. o trobenščini meniti in njem zadovoljnih abonenih napisati kdaj drugič kaj bolj zanimivega kot je tale storitev!«

S Fleretom sva poprosila dohrega soferja, da nahuje, da vzel s seboj do Skocjanu pri Mokronogu. Skocjančani so moderni. Takoole so

pozna.

»O, na se marsikje pošteno prepričajo,« me je pondelj Flerje. »Postavim,« je dejal, »v Italiji kjer po kmalu vse v zlatih medaljah. Vasik Musolinjev vojak, ki je bil med vojno v Jugoslaviji, bo odlikovan z zlati kolajno za prestanski strahi! To se bo bliskalo po kurijah, prihodnih starših in mladih fašistov, ali ne? Le to bo rezava, ves Janez, ker ni dokumentov, koliko je kdo prestal strahu na Balkanu. Najbolj prepričljiv stran na Balkanu je, da je vodil življnost, da je bil med vojno spodnje hlače življnosti, a kaj čas, zob časa, je blizelj tudi te pešate... Zato se prepričajo, koliko je dal strahu od sebe med vojno.«

Flerje, na svidenje na Trški gori pri vinski kruti v nedeljo, sem mu se dejal, da sva bila že doma. Janez Popotni

V Metliki je zaživel BELOKRANJSKI MUZEJ

JOZEF DULAK

maj en primerek, in še tega ne pri študentu, temveč pri nekem privatnemu katu. Zato ni mogoče dovolj naglasiti nujnega zbiranja teh pomembnih prič našega polpreteklega časa.

V metliški zbirki NOB je za sedaj poudarek bolj na dokumentarnem in slikovnem materialu, vendar pa je tudi nekaj zanimivih predmetov, od katerih sta med največjimi dva reliefa, ki so ju med vojno izdelali članji tukajšnje oficirske šole. Zbirka se začne s predvojnim ilegalnim delom Partije, v kater